

Til nr. 40 (§ 79, stk. 1)

Efter lovforslaget skal nævningsager fremover behandles ved byretten i første instans og ved landsretten i anden instans. Det foreslås, at nævninger ved byretten udtages af præsidenten (på Bornholm af dommeren) og ved landsretten af vedkommende retsformand (som hidtil). Dette svarer til den ordning, der i dag følges ved udtagelse af domsmænd ved de præsidentledede byretter og ved byretter med administrationsordning (hvor udtagelse dog sker af den administrerende dommer) samt ved landsretten, jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 88, stk. 1. Den foreslåede ordning for udtagelse af nævninger vil efter lovforslaget finde tilsvarende anvendelse ved udtagelse af domsmænd, jf. forslaget til retsplejelovens § 88, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 44).

Til nr. 41 (§ 79, stk. 3)

Det foreslås, at man i de få tilfælde, hvor en straffesag efter forslagene til retsplejelovens § 8, stk. 4, eller § 13, stk. 3 (der viderefører de gældende bestemmelser i retsplejelovens § 11, stk. 3, og § 19, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 3), kan flyttes til et andet sted end det sædvanlige tingsted, herunder også uden for landsretskredsen henholdsvis byretskredsen, kan benytte nævninger fra det sted, hvor sagen skal foretages.

Efter forslagene til retsplejelovens § 8, stk. 5, og § 13, stk. 4, skal parterne have lejlighed til at udtale sig om, hvorvidt en sag skal behandles uden for landsretskredsen, og det foreslås derfor, at parterne ligeledes skal have lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet om medvirke af nævninger fra en anden landsretsnævningekreds henholdsvis en anden byretsretskreds.

Det forudsættes, at den praktiske udtagelse af nævninger i byrettssager, der skal behandles uden for byretskredsen, i givet fald foretages af præsidenten for den byret, i hvis kreds sagen skal behandles, efter anmodning fra den byret, der skal sættes uden for retskredsen.

Bestemmelsen vil efter forslaget til retsplejelovens § 88 (lovforslagets § 1, nr. 44) finde tilsvarende anvendelse ved udtagelse af domsmænd i landsretssager, der behandles uden for landsretsnævningekredsen og i byrettssager, der behandles uden for retskredsen.

Til nr. 42 (§ 81, stk. 1)

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 81, stk. 1, har anklagemyndigheden og tiltalte i nævningsager ret til hver at udskyde 2 nævninger uden begrundelse. I sager angående politiske lovovertrædelser kan anklagemyndigheden og tiltalte hver udskyde 4 nævninger. Anklagemyndigheden og tiltal-

te kan helt eller delvist give afkald på denne udskydningsret.

Den foreslåede bestemmelse viderefører udskydningsretten i nævningsager.

Efter *stk. 1* har anklagemyndigheden og tiltalte i nævningsager ved byretten således hver ret til at udskyde 1 nævning (2 i sager angående politiske lovovertrædelser) uden begrundelse.

Efter *stk. 2* har anklagemyndigheden og tiltalte i nævningsager ved landsretten hver ret til at udskyde 2 nævninger uden begrundelse. Antallet af nævninger, der i landsretten kan udskydes i sager angående politiske lovovertrædelser, foreslås nedsat fra 4 til 3 som følge af, at antallet af nævninger i landsretten foreslås nedsat fra 12 til 9, jf. forslaget til retsplejelovens § 7, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 3).

Muligheden for at give afkald på udskydningsretten videreføres ved *stk. 3*.

Til nr. 43 (§ 86 a)

Den foreslåede bestemmelse angiver nævningernes kompetence, der efter lovforslaget består i at deltage i afgørelsen af skyldsspørgsmålet og i fastsættelsen af sanktionen, jf. forslaget til retsplejelovens §§ 891, 894 og 931 (lovforslagets § 1, nr. 132 og 133). Nævningerne skal som efter de gældende bestemmelser ikke deltage i de afgørelser, der skal træffes under hovedforhandlingen (i modsætning til domsmænd), f.eks. afgørelser om varetægtsfængsling, dørlukning eller om bevisførelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 9.3.3.3 og 9.3.3.5 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 44 (§ 88, stk. 1)

Det foreslås, at retsplejelovens § 79 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 40 og 41) om udtagelse af nævninger skal finde tilsvarende anvendelse ved udtagelse af domsmænd.

Forslaget indebærer således, at domsmænd, der skal medvirke i landsretten, ligesom i dag vil blive udtaget af retsformanden, mens domsmænd, der skal medvirke i byretten, fremover vil blive udtages af byrettens præsident (på Bornholm af dommeren), hvilket svarer til, hvad der i dag gælder ved de præsidentledede byretter, jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 88, stk. 1, 2. pkt. Ændringen for så vidt angår udtagelse af domsmænd i byretten er en konsekvens af forslaget om, at alle byretter fremover vil være ledet af en præsident med undtagelse af retten på Bornholm, jf. forslaget til retsplejelovens §§ 9 og 10 (lovforslagets § 1, nr. 3).

Forslaget indebærer endvidere, at forslaget til nyt stk. 3 i retsplejelovens § 79 om udtagelse af nævning-